

Sunne kommun

kommun@sunne.se

Beslut för gymnasieskola

efter prioriterad tillsyn i Sunne Gymnasieskola / Södra
Viken

belägen i Sunne kommun

Tillsyn i Sunne Gymnasieskola / Södra Viken

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Sunne kommun under hösten 2015. Sunne Gymnasieskola / Södra Viken besöktes av Skolinspektionen den 25 och 26 augusti 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2013/14 uppnådde mellan 77 procent (historia) och 100 procent (matematik) minst betyget E på Fordons- och transportprogrammet. Motsvarande siffror för Naturbruksprogrammet var 69 procent (engelska) och 100 procent (matematik). På Fordons och transportprogrammet tog 87 procent gymnasieexamen med genomsnittligt betygspoäng på 13,4. På Naturbruksprogrammet tog 63 procent gymnasieexamen med genomsnittligt betygspoäng på 13,9.

Av skolans egen sammanställning av de nationella proven för läsåret 2014/15 framgår att i alla ämnen är andelen elever som klarat minst betyget E över 80 procent. Undantaget är matematik där endast 69 procent av eleverna uppnår minst betyget E i provet Ma1a.

I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2014/15 framgår att andel av avgångseleverna på de nationella programmen som uppnått yrkesexamen var 83 procent på Fordons- och transportprogrammet och 82 procent på Naturbruksprogrammet.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-12-15
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att gymnasieskolan vid Sunne Gymnasieskola/ Södra Viken uppfyller kraven inom merparten av de granskade områdena. Bland annat har Skolinspektionen sett flera exempel på att lärarna lyckas anpassa undervisningen utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar. Vidare har skolan ett system för att utvärdera undervisningen och skolmiljön i syfte att förbättra utbildningens kvalitet.

För att eleverna ska komma längre i sin kunskapsutveckling behöver skolan emellertid se till att skolbiblioteket regelbundet används i undervisningen. Detta för att dels stimulera elevernas intresse för litteratur och läsning, dels för att ge dem möjlighet att använda biblioteket som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.

Tillsynen visar också att elevhälsan framförallt används för att genomföra utredande och åtgärdande insatser. För att eleverna ska få alla möjligheter att utvecklas mot målen för utbildningen krävs att elevhälsan främst arbetar med förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sunne kommun att senast den 15 december 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sunne kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna. Bristerna kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn måste se till att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Rektorn måste se till att psykolog deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete för gymnasieskolans elever.

Rektorn måste se till att skolbiblioteket används så att eleverna själva kan söka och utveckla kunskap.

Motivering till bedömning av brist

Elevhälsa

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska främjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser tillgodoses.

Rektorn och elevhälsans representanter berättar i intervju att eleverna har tillgång till kurator, skolsköterska/skolläkare, specialpedagog och psykolog. Det framkommer dock under intervjuerna att skolpsykologen endast anlitas vid behov för utredningar och därmed inte deltar i elevhälsans regelbundna arbete. Elevhälsans representanter berättar att de vid behov arbetar med olika åtgärdande insatser och utredningar av särskilt stöd. På frågan vilka förebyggande och hälsofrämjande insatser som elevhälsan eventuellt genomför berättar de att de tillsammans med övrig personal diskuterat hur skolan ska arbeta för att främja en sund värdegrund. Vidare berättar de att de inom elevhälsan har diskuterat situationen på skolan för flickorna och att personalen ska arbeta för att skapa en så bra miljö för dem som möjligt. Det framkommer även i tillsynen att skolsköterskan genomför hälsosamtal med eleverna. Utöver detta ger elevhälsans representanter inga andra exempel på något förebyggande eller hälsofrämjande arbete som den har fått i uppdrag att bedriva. Av intervjun med elevhälsan framkommer att det inte heller finns någon elevhälsoplan som beskriver vilka eventuella förebyggande och hälsofrämjande insatser som elevhälsan ska bedriva.

Rektorn berättar under intervju att det är lärarna snarare än elevhälsan som arbetar med förebyggande insatser. Lärarna uppger i intervju att elevhälsans personal haft samtal om rökning med enskilda elever men att de inte kan komma på några andra förebyggande insatser som elevhälsan genomfört.

Skolinspektionens tillsyn visar att elevhälsans arbete inte främst är förebyggande och hälsofrämjande. Detta då elevhälsan förvisso genomför åtgärdande och utredande insatser, men att insatser som kan betecknas som förebyggande och hälsofrämjande endast genomförts i begränsad omfattning. Elevhälsan har heller inte getts förutsättningar att arbeta som samlad kraft med de förebyggande och hälsofrämjande insatserna då skolpsykologen endast medverkar vid utredningar och därmed inte deltar i det regelbundna arbetet.

Skolbibliotek

Av skollagen framgår att eleverna ska ha tillgång till ett skolbibliotek. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, till exempel bibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s.284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information. Skolbiblioteket ska ställas till elevernas och lärarnas förfogande och ingå i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Skolbiblioteket spelar en viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material inom utbildningen.

Biblioteket vid Sunne Gymnasieskola/ Södra Viken utgörs av två separata rum. När Skolinspektionen besöker skolan är det ena rummet låst. I detta rum finns det, enligt lärare och rektor, faktaböcker och några datorer. Lärarna berättar under intervju att de inte använder biblioteket i undervisningen eftersom eleverna inte vill gå dit. De berättar vidare att det finns böcker och datorer i elevernas klassrum. I ämnet svenska har biblioteket använts i olika elevarbeten, vilket både lärare och elever uppger i intervju. Rektorn uppger att mycket av det material som används i undervisningen är web-baserat och att eleverna därmed har tillgång till detta material via datorerna som de har i klassrummen. Rektorn säger emellertid att han upplever att skolan borde använda sig mer av biblioteket i undervisningen.

Utredningen visar att skolbiblioteket vid Sunne Gymnasieskola/ Södra Viken inte används för att stödja eleverna i deras lärande och kunskapsutveckling. Eleverna har förvisso tillgång till kurslitteratur och möjlighet till informationssökning på datorerna i klassrummen. Dock använder skolan inte biblioteket som en ordnad resurs av medier och information och det kan därmed inte fullt ut anses användas för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Sunne kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Sunne kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden**Undervisning och lärande**

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas

eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

Beslut

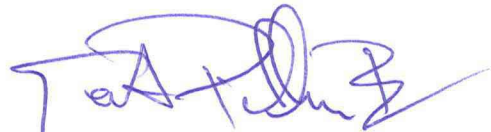
2015-09-15
10 (12)

Dnr 43 - 2015:5451

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Beslutsfattare

Gerd Pålsson Berg
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Sunne Gymnasieskola / Södra Viken

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Sunne Gymnasieskola / Södra Viken

Sunne Gymnasieskola, /Södra Viken ligger ca en mil utanför Sunne tätort. Skolan består av ett antal byggnader innehållande såväl lektionssalar för teorilektioner som verkstäder för lektioner inom de yrkesförberedande ämnena. Till skolan hör även ytor för maskinpark samt olika ytor för att bland annat träna körning av skogsmaskiner.

På gymnasieskolan går 180 elever fördelade på två nationella program och introduktionsprogrammet. Skolan har även en gymnasiesärskoleenhet som inte omfattas av detta beslut.

De två nationella program som erbjuds är:

Fordon- och transportprogrammet, inriktning transport.

Naturbruksprogrammet, inriktning skogsbruk.

Elevfördelningen på de två nationella programmen är relativt lika. På Fordon- och transportprogrammet är ca 30 procent flickor. På Naturbruksprogrammet går inga flickor.

Skolan erbjuder två av Introduktionsprogrammen:

Programinriktat individuellt val

Yrkesintroduktion.